

ז	עם הספר
ח	דבר העורך
ט-י	ד"ר בן-ציון גרוס ז"ל
12-1	מבוא

חלק א: התיעוד

פרק א: שמות פועליים בסופיות - ון, ין

24-15	1. משקל קטלון
15	1.1 בפרוזה המקראית המאוחרת ובספרות התנאים (והאמוראים)
18-16	1.2 בבן-סירא ובספרות התנאים (והאמוראים)
21-19	1.3 בספרות התנאים (והאמוראים)
24-21	1.4 גספח (שמות מסופקים)
43-25	2. משקל קטלון
	2.1 בפרוזה המקראית המאוחרת (כולל בן-סירא) ובספרות התנאים (והאמוראים)
32-25	2.2 בבן-סירא ובספרות התנאים (והאמוראים)
33-32	2.3 באגרות בריכוכבא
34-33	2.4 בדברי התנאים (והאמוראים)
42-34	2.5 בדברי אמוראי ארץ-ישראל
43-42	3. משקל קטלון
51-44	3.1 בפרוזה המקראית המאוחרת ובספרות התנאים (והאמוראים)
47-44	3.2 בספרות התנאים (והאמוראים)
48-47	3.3 גספח (שמות מסופקים)
51-48	4. משקל קטלון
56-52	4.1 בפרוזה המקראית המאוחרת ובספרות התנאים (והאמוראים)
52	4.2 בספרות התנאים (והאמוראים)
56-53	

פרק ב: שמות עושי פעולה ושמות תואר פועליים

80-57	1. נגזרי הבניין הקל
75-57	1.1 בספרות התנאים (והאמוראים)
80-75	1.2 בדברי אמוראי ארץ-ישראל
103-81	2. נגזרי הבניינים המורחבים
99-81	2.1 בספרות התנאים (והאמוראים)
91-81	2.1.1 מן הפיעל והמרובעים
93-91	2.1.2 מן ההפעיל
99-93	2.1.3 הבניין מסופק
101-99	2.2 בדברי אמוראי ארץ-ישראל
101-99	2.2.1 מן הפיעל והמרובעים
101	2.2.2 הבניין מסופק
103-101	2.3 בדברי אמוראי בבל
103-101	2.3.1 מן הפיעל או ההפעיל

פרק ג: שמות דנומינטיביים

139-104	1. בסופית -ן, -ית
123-104	1.1 שמות תואר
115-104	1.1.1 שמות תואר שבסיסם זכרי
113-104	1.1.1.1 בספרות התנאים (והאמוראים)
108-104	(א) שמות תואר הגזורים משם עצם
113-108	(ב) שמות תואר הגזורים משם תואר אחר
114-113	1.1.1.2 בדברי אמוראי ארץ-ישראל
115-114	1.1.1.3 בדברי אמוראי בבל
123-115	1.1.2 שמות תואר שבסיסם נקבי
120-115	1.1.2.1 בספרות התנאים (והאמוראים)
117-115	(א) בקיום תיו הנקבה
118-117	(ב) בהעדר תיו הנקבה
120-118	(ג) בצירוף תיו הנקבה לבסיס זכרי (-תן כצורן עצמאי)
123-121	1.1.2.2 בדברי אמוראי ארץ-ישראל
123	1.1.2.3 בדברי אמוראי בבל
138-123	1.2 שמות עצם מוחשיים
137-123	1.2.1 בספרות התנאים (והאמוראים)
132-123	1.2.1.1 שמות עצם זכריים

137–132	שמות עצם נקביים	1.2.1.2
137	בדברי אמוראי ארץ-ישראל	1.2.2
139–138	בדברי אמוראי בבל	1.2.3
158–139	2. שמות בסופית – ון, – ונית	
156–139	2.1 בספרות התנאים (והאמוראים)	
141–139	2.1.1 שמות תואר	
156–142	2.1.2 שמות עצם	
152–142	2.1.2.1 שמות עצם זכריים	
156–152	2.1.2.2 שמות עצם נקביים	
158–156	2.2 בדברי אמוראי ארץ-ישראל	
157–156	2.2.1 שמות תואר	
158–157	2.2.2 שמות עצם	
158–157	2.2.2.1 שמות עצם זכריים	
158	2.2.2.2 שמות עצם נקביים	
165–159	3. שמות בסיומת הכפולה – ני, – וני	
162–159	3.1 בספרות התנאים (והאמוראים)	
161–159	3.1.1 בסיומת – ני	
160–159	3.1.1.1 שמות תואר	
161–160	3.1.1.2 שמות עצם	
162	3.1.2 בסיומת – וני	
162	3.1.2.1 שמות תואר	
165–162	3.2 בדברי אמוראי ארץ-ישראל	
164–162	3.2.1 בסיומת – וני (גי)	
164–162	3.2.1.1 שמות תואר	
165–164	3.2.2 בסיומת – ני	
165–164	3.2.2.1 שמות תואר	
167–166	4. שמות בסיומת – יון, – ין	
167–166	4.1 בספרות התנאים (והאמוראים)	
166	4.1.1 שמות עצם	
167	4.1.2 בספת – שם תואר (בארמית)	
170–168	5. שמות בסופית – ין	
170–168	5.1 בספרות התנאים (והאמוראים)	
171	6. שם (בודד) בסיומת – ינון	
171	6.1 בדברי אמוראי ארץ-ישראל	

פרק ד: שמות בצורן הריבוי הכפול נ-, ו-, -ונ-

175-172	1. בפרווח המקראית המאוחרת ובספרות התנאים (והאמוראים)
173-172	1.1 בסיומת נָ, גִּית
175-173	1.2 בסיומת -ונים/ן
188-176	2. בספרות התנאים (והאמוראים)
183-176	2.1 בסיומת נָ, גִּית
185-184	2.2 בסיומת נָ, גִּית, גִּית
187-185	2.3 בסיומת -ונים/ן
188-187	2.4 בסיומת -ונות
190-189	3. בדברי אמוראי ארץ-ישראל
192-191	4. בדברי אמוראי בבלי

חלק ב: התיאור הדקדוקי

פרק א: הצורן ān

197-195	1. תפקידיו ובעיית הקשר ביניהם
204-198	2. הרקע הפונולוגי של תנועת הצורן: ā שמיית וגלגוליה
198	2.1 מעתק 1: ā < ā בכנענית הקדומה ובבגדית
202-199	2.2 מעתק 2: ā תניינית (משוכת טעם) < ā
204-203	2.3 מעתק 3: ā < (aw, ā) < ā < o < u
227-204	3. הסופית ān לצורותיה
206-204	3.1 בכנענית ובשלוחותיה
216-206	3.2 במקרא
208-206	3.2.1 -ון
209-208	3.2.2 -ון
210-209	3.2.3 -ון בנטייה
216-210	3.2.4 חריגים בן וסיבות אפשריות לאי תחולת מעתק 1
212-210	3.2.4.1 השפעה ארמית
211-210	(א) במקראית המאוחרת
212-211	(ב) במקראית הקדומה
213-212	3.2.4.2 דיסימילציה
214-213	3.2.4.3 גורם בלתי מוגדר (היקש או ניב מיוחד)
215-214	3.2.4.4 האם תנועת הצורן הייתה קצרה מעיקרה?

216–215	סיכום 3.2.4.5
223–216	הימצאות הסופית –וֹן בארמית 3.3
217–216	במלים שאולות במקראית המאוחרת 3.3.1
223–217	בניבים ארמיים שונים 3.3.2
217	בארמית הממלכתית 3.3.2.1
217	בארמית של מדבר יהודה 3.3.2.2
218–217	בנבטית 3.3.2.3
219–218	בסורית 3.3.2.4
220–219	במנדאית 3.3.2.5
222–220	–וֹן בארמית של א"י בכלל (לרבות הבינונית) תוך זיקה לעברית 3.3.2.6
223–222	בניבים המערביים החדשים 3.3.2.7
227–223	הסופית תַּל לצורותיה בלשון חכמים 3.4
224–223	מלים לא מקראיות 3.4.1
223	טבלה (1): הסופית –וֹן 3.4.1.1
223	טבלה (2): הסופית תַּל 3.4.1.2
224–223	תנודות –וֹן/תַּל בל"ח 3.4.1.3
223	(א) –וֹן בנוסח א"י לעומת תַּל בנוסח בבל
223	(ב) תַּל בנוסח א"י לעומת –וֹן בנוסח בבל
224–223	(ג) תנודות בלא הבדל טיפולוגי
224	הסופית –וֹן בשורוק 3.4.1.4
224	מלים משותפות למקראית המאוחרת ולעברית של חז"ל 3.4.2
227–225	מלים משותפות למקראית הקדומה ולעברית של חז"ל 3.4.3
226–225	שמות בסופית –וֹן 3.4.3.1
226–225	(א) שמות עצם
226	(ב) שמות תואר
227	שמות בסופית תַּל 3.4.3.2
229–227	4. הערות לחומר מלשון התנאים
227	4.1 השפעה ארמית וגילויה
228–227	4.2 הקשר לעברית המקראית
229	4.3 לשון חכמים כבעלת כוח יצירה עצמאי משלה
230–229	5. הערות לחומר מלשון האמוראים

פרק ב: משקלי השמות הפועליים – שמות מופשטים מעיקרם

242–234	1. משקל qatalān
234	1.1 בשפות השמיות

241–235	במקרא	1.2
237–235	הערות כלליות	1.2.1
239–237	תפוצתו של qatalān במקרא על נציגיו	1.2.2
238–237	משקל קטלון	1.2.2.1
238–237	(א) בעברית המקראית הקדומה	
238	(ב) בעברית המקראית המאוחרת בלבד	
238	משקל קטלון	1.2.2.2
238	משקל קטלון	1.2.2.3
238	משקל פִּעוֹן	1.2.2.4
238	משקל פִּלּוֹן	1.2.2.5
239	משקל קטלון	1.2.2.6
239	משקל קטלן	1.2.2.7
241–239	הערות כלליות מסכמות	1.2.3
240–239	התפוצה	1.2.3.1
240	הזיקה לבניין קל	1.2.3.2
241–240	משמעויות המשקל	1.2.3.3
242–241	qatalān בלשון התנאים	1.3
241	מלים הנמצאות במקרא	1.3.1
242–241	מלים שאינן במקרא	1.3.2
241	קטלון	1.3.2.1
241	קטלון	1.3.2.2
242	פִּעוֹן	1.3.2.3
251–242	2. משקל qitlān	
244–242	בשפות השמיות	2.1
243–242	קטלאן (כולל קטלון ¹)	2.1.1
247–243	קטלון ² (> *קטלון > קטלאן)	2.1.2
243	דוגמאות מהשפות השמיות	2.1.2.1
244	דוגמאות מעברית	2.1.2.2
249–244	תפוצתו של qitlān במקרא	2.2
244	במקראית הקדומה	2.2.1
244	בסופית ךְ	2.2.1.1
244	בסופית -ון	2.2.1.2
247–245	במקראית המאוחרת	2.2.2
245	בסופית ךְ	2.2.2.1

247–245	2.2.2.2 בסופית –וֹן
246–245	(א) קְטִלּוֹן ¹
247	(ב) קְטִלּוֹן ²
249–247	2.2.3 סיכומים והערות
251–249	2.3 תפוצתו של qitlān בל"ח
249	2.3.1 מלים הנמצאות גם במקרא
249	2.3.1.1 במקראית הקדומה
249	2.3.1.2 במקראית המאוחרת
249	(א) בסיומת –וֹן
249	(ב) בסיומת –וֹן
251–249	2.3.2 מלים שאינן במקרא
250–249	2.3.2.1 מלשון התנאים
249	(א) במשקל קְטִלּוֹן
249	(ב) במשקל קְטִלּוֹן (ספק קְטִלּוֹן ¹ ספק קְטִלּוֹן)
250	(ג) במשקל קְטִלּוֹן ²
250	2.3.2.2 מלשון אמוראי ארץ-ישראל
250	(א) במשקל קְטִלּוֹן (ספק קְטִלּוֹן ¹ ספק קְטִלּוֹן)
251–250	2.3.2.3 סיכומים והערות
253–251	3. משקל qutlān
251	3.1 בשפות השמיות
252	3.2 במקרא
253–252	3.3 בלשון התנאים
252	3.3.1 מלים הנמצאות גם במקראית הקדומה
253	3.3.2 מלה הנמצאת גם בפרוזה המאוחרת
253	3.3.3 מלים שאינן במקרא
253	3.4 על זיקתו של qutlān לבניין קל ועל משמעויותיו
255–253	4. הערות מסכמות על המשקלים שבפרק זה

פרק ג: שמות עושי הפעולה בסופית –וֹן מן הקל ומן הבניינים המורחבים

258–256	1. בשפות השמיות
256	1.1 באכדית
256	1.2 באוגריתית
256	1.3 בפרוטו-סינאית
256	1.4 בערבית

258–257	1.5 בארמית
257	1.5.1 מן הבינוני של הבניינים המורחבים
257	1.5.2 מן הבינוני של הבניינים המורחבים, בשימוש המם
258–257	1.5.3 מן הבינוני של הקל
265–258	2. בעברית
258	2.1 במקרא
265–258	2.2 בלשון חז"ל
259–258	2.2.1 מהבניין הקל
259–258	2.2.1.1 בלשון התנאים
259	2.2.1.2 בלשון אמוראי ארץ-ישראל
259	2.2.2 מהבניינים המורחבים ומהמורובעים
259	2.2.2.1 בלשון התנאים
259	2.2.2.2 בלשון האמוראים
263–260	2.2.3 הערות על פועלן-פעלן מן הבניין הקל
	2.2.4 הערות על פועלן-פעלן-מפעלן מן הבינוני של הבניינים המורחבים
264	2.2.5 על עליית התצורות בִּן כציון לעושי הפעולה בעברית של חז"ל

פרק ד: שמות שנגזרו משם אחר באמצעות הסופית $\bar{a}n\bar{t}$, $\bar{a}n$

268–266	1. כשפות השמיות
266	1.1 באכדית
267–266	1.2 באוגריתית
267	1.3 בערבית
267	1.4 בחבשית
268–267	1.5 בארמית
272–269	2. במקרא
272–269	2.1 מלים המצויות בכל שכבות העברית המקראית
270–269	2.1.1 בסופית -ון
270–269	2.1.1.1 שמות תואר
269	(א) סופית הנקבה של שמות תואר -וֹנָה
270–269	2.1.1.2 שמות עצם מוחשיים
269	(א) מבסיס שמני חדי-העברית
270	(ב) מבסיס במם תחילית

270	(ג) צורות "פעילון"
270	(ד) שונות
271	2.1.2 בסופית ךְ
271	2.1.2.1 ךְ-גית - תואר הפועל (> כשם תואר)
271	2.1.2.2 ךְ-נה - שם עצם
271	2.1.2.3 תנודות בין-גים לבין גים
271	2.1.3 הצטרפות הצורן לתיו הנקבה
271	2.1.3.1 תון - שם תואר
271	2.1.3.2 תן - שם תואר, שם עצם (> שם תואר)
272	2.1.4 הסופית -ון בתוספת סופית היחס י (-וּנִי)
272	2.1.4.1 שמות תואר
272	2.1.4.2 שמות עצם
272	2.2 במקראית המאוחרת
272	2.2.1 בסופית -ון - שם תואר (ארמיזמים)
272	2.2.2 בסופית -וּנִית - שם תואר
272	2.2.3 בסופית ךְ - שם עצם
276-273	3. בספרות חז"ל
273	3.1 מלים הנמצאות במקראית הקדומה
275-273	3.2 בלשון התנאים
274-273	3.2.1 שמות תואר
273	3.2.1.1 בסופית -ון, -וּנִית
274-273	3.2.1.2 בסופית ךְ, ךְ-גית
273	(א) גזירה משמות עצם זכריים
274-273	(ב) גזירה משמות תואר אחרים
274	(ג) גזירה משמות עצם נקביים בסופית ךְ
274	3.2.1.3 הצורן בתוספת סופית היחס י
274	(א) בסופית -וּנִי
274	(ב) בסופית גִי
275-274	3.2.2 שמות עצם מוחשיים
275-274	3.2.2.1 בסופית -ון
274	(א) שמות עצם זכריים
275-274	(ב) שמות עצם נקביים
274	(1) בסופית -וּנִית
275	(2) בסופית -וּנִית
275	3.2.2.2 בסופית -יון

275	3.2.2.3 בסופית ך
275	(א) שמות עצם זכריים
275	(ב) שמות עצם נקביים בסופית ך
275	3.2.2.4 בסופית ך
276-275	3.3 בלשון האמוראים
276-275	3.3.1 שמות תואר
275	3.3.1.1 בסופית ך
275	3.3.1.2 בצירוף הסופית ך לתיו הנקבה
276	3.3.1.3 הסופית -תן כצורן עצמאי
276	3.3.1.4 בסופית -וגי
276	3.3.2 שמות עצם מוחשיים
276	3.3.2.1 בסופית -ון
276	3.3.2.2 בסופית ך
277-276	4. סיכומים והערות
276	4.1 בעברית המקראית הקדומה
276	4.2 בעברית המקראית המאוחרת
276	4.3 בלשון התנאים
277	4.4 בלשון האמוראים
277	4.5 לאפיון החומר מלשון חז"ל

פרק ה: הסופית ך/ח כצורן הקטנה

278	1. בשפות השמיות
280-278	2. במקרא
280	3. בלשון חז"ל

פרק ו: הריבוי הכפול בסופית ח

284-281	1. בשפות השמיות
281	1.1 באכדית
282-181	1.2 באוגריתית
282	1.3 בערבית
282	1.4 בהבשית
284-282	1.5 בארמית
286-284	2. במקרא
284	2.1 במקראית הקדומה

284	2.1.1 בסופית – וְנִים
284	2.1.2 בסופית – וְנִים
285	2.2 במקראית המאוחרת
285	2.2.1 בסופית – וְנִים
285	2.2.2 בסופית – וְנִים
285	2.2.3 בסופית – וְנִים
286–285	2.3 סיכום הממצאים במקרא
288–286	3. בספרות חז"ל
286	3.1 מלים הנמצאות גם במקרא
287–286	3.2 בלשון התנאים
286	3.2.1 בסופית – וְנִים (–וְנִים)
287–286	3.2.2 בסופית – וְנִים (–וְנִים; –וְנִים)
287	3.3 בלשון האמוראים
287	3.3.1 בסופית – וְנִים (–וְנִים)
287	3.2.2 בסופית – וְנִים
288–287	3.4 סיכום הממצאים בספרות חז"ל

חלק ג: נספחים

299–291	נספח א: המקורות שהיוו בסיס לתיעוד החומר
310–300	נספח ב: מיון טיפולוגי של כתבי־יד ומקורות ללשון חז"ל
313–311	נספח ג: על כ"י ואטיקאן 30 לבר"ר
315–314	נספח ד: על כ"י ואטיקאן 60 לבר"ר
322–316	נספח ה: לטיבם של החילופים בין נוסח ארץ־ישראל לנוסח בבל
339–323	נספח ו: הערות מסכמות על השמות בסיומת גון בארמית לניבית

חלק ד: קיצורים ומפתחות

357–343	ביבליוגרפיה וקיצורים
364–358	מפתח הערכים
372–365	מפתח המלים העבריות
381–372	מפתח המלים הלא־עבריות
399–381	מפתח מקורות